

Bryssel, 21. marraskuuta 2025
(OR. en)

15772/25

CONSOM 267	CLIMA 552
COMPET 1217	ENV 1260
MI 939	DIGIT 250
IND 532	TELECOM 424
ENT 258	SAN 765
JUSTCIV 196	AUDIO 121
EF 385	CYBER 340
ECOFIN 1583	CHIMIE 138
TRANS 572	RC 55
ENER 612	

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	20. marraskuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 848 final
Asia:	KOMMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Kuluttaja-asioiden toimintaohjelma 2030 ja kuluttajia sisämarkkinoilla koskeva toimintasuunnitelma "Uutta pontta kuluttajansuojalle, kilpailukyvyille ja kestäväälle kasvulle"

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 848 final.

Liite: COM(2025) 848 final

Bryssel 19.11.2025
COM(2025) 848 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Kuluttaja-asioiden toimintaohjelma 2030 ja kuluttajia sisämarkkinoilla koskeva
toimintasuunnitelma**

”Uutta pontta kuluttajansuojalle, kilpailukyvyille ja kestäväälle kasvulle”

{SWD(2025) 848 final}

**KOMISSIION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE,
NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA
ALUEIDEN KOMITEALLE**

**Kuluttaja-asioiden toimintaohjelma 2030 ja kuluttajia sisämarkkinoilla koskeva
toimintasuunnitelma**

”Uutta pontta kuluttajansuojalle, kilpailukyvyille ja kestäväälle kasvulle”

Kuluttajansuoja on erottamaton osa EU:ta ja sisämarkkinoiden ytimessä.¹ Kuluttajansuojan ansiosta eurooppalaiset kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia valintoja, heidän on turvallista ostaa tavaroita ja palveluja, heitä kohdellaan oikeudenmukaisesti sopimuksissa ja liiketoimissa ja heillä on käytettävissään tehokkaita oikeussuojakeinoja. Vahva kuluttaja-asioiden toimintaohjelma on olennaisen tärkeä, jotta voidaan parantaa kuluttajien arkea ja saavuttaa toisiaan vahvistavat ja kattavat kilpailukykyä ja kestäväää vaurautta koskevat tavoitteet demokratian ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden suojelemiseksi.²

Eurooppalaiset kuluttajat hyötyvät maailman vahvimasta suojasta, mutta heillä on silti monia haasteita. Näitä ovat muun muassa korkeat elinkustannukset ja sosioekonominen epävarmuus, ilmastonmuutoksen vaikutukset, altistuminen vaarallisille tuotteille ja epäreiluille kaupallisille menettelyille erityisesti verkossa, sitkeät rajat ylittävien ostosten esteet sekä vaikeudet hyvitysten saamisessa. Myös EU:n markkinoilla on kasvavia haasteita, jotka johtuvat EU:n ulkopuolelta tulevan verkkokauppatuonnin merkittävästä kasvusta ja erityisesti arvoltaan vähäisistä paketeista, jotka tuodaan unioniin ja toimitetaan suoraan kuluttajille ja jotka aiheuttavat riskejä kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle, ovat ympäristönäkökulmasta kestävättömiä ja luovat epäreilua kilpailua EU:ssa toimivien, sääntöjä noudattavien yritysten kannalta.³

Kuluttajansuoja, kilpailukyky ja kestävä vauraus vahvistavat toisiaan. Kuten [Lettan raportissa](#) todetaan, kuluttajansuojan parantaminen edistää kilpailuympäristöä, joka hyödyttää sekä kuluttajia että yrityksiä. Sisämarkkinoilla on 450 miljoonaa kuluttajaa, ja kotitalouksien kulutus on yli 51 prosenttia EU:n BKT:stä⁴ (eli kotitaloudet ovat taloudellisen toiminnan suurin yksittäinen osatekijä EU:ssa), joten kuluttajilla on keskeinen rooli EU:n talouden pyörittämisessä. Heidän tarpeensa, motivaationsa, mieltymyksensä, huolenaiheensa ja viime kädessä heidän valintansa edistävät kilpailua, innovointia, investointeja ja kestäväää kasvua. Nämä tekijät vaikuttavat myös siihen, tuodaanko tuotteita EU:hun vai kasvatetaanko tai valmistetaanko niitä EU:ssa, ja siten ne vaikuttavat yleisesti oikeudenmukaiseen siirtymään.

¹ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 12 artikla sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 38 artikla.

² [Euroopan komission painopisteet 2024–2029](#).

³ Helmikuussa 2025 Euroopan komissio esitteli [tiedonannon kattavasta EU:n keinovalikoimasta turvallista ja kestäväää verkkokauppaa varten](#). On tärkeää toimia nopeasti useilla rintamilla, esimerkiksi poistamalla alle 150 euron arvoisten tuotteiden tullivapaus tulliuudistuksen yhteydessä, tehostamalla yhteistyötä tuotteiden alkuperämaiden kanssa tuoteturvallisuuteen liittyvien ongelmien selättämiseksi niiden alkulähteellä sekä vahvistamalla EU:n valvontavalmiuksia tulli-, markkinavalvonta- ja kuluttajansuoja-asioissa.

⁴ Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/NAMA_10_GDP/default/table?lang=en.

Kilpailukykyiset EU:n markkinat puolestaan lisäävät kuluttajien hyvinvointia tarjoamalla laajan valikoiman laadukkaita tavaroita ja palveluja kohtuuhintaan. Vankka kuluttajansuojakehys sisältää sääntöjä ja kannustimia. Sillä luodaan sekä kuluttajien että yritysten tarvitsemaa luottamusta, suojatoimia ja oikeusvarmuutta. Esimerkiksi verkkokauppatuonnin eksponentiaalisen kasvun aiheuttamiin riskeihin puuttumiseksi kuluttajien oikeuksia ja tuoteturvallisuutta koskevien EU:n sääntöjen tiukka täytäntöönpano ja valvonta on olennaisen tärkeää paitsi kuluttajien suojelemiseksi myös sääntöjä noudattavien yritysten suojelemiseksi vilpilliseltä kilpailulta.

Tämän keskeisen taloudellisen roolin lisäksi kuluttajapolitiikalla on luontainen sosiaalinen, suojaava ja vakauttava ulottuvuus, jonka merkitys on entistäkin suurempi epävakana aikana, jollaista Euroopassa ja maailmassa nyt eletään. Kuluttajapolitiikalla luodaan kehys, jolla suojellaan ihmisten oikeuksia, varmistetaan oikeudenmukaiset markkinakäytännöt ja pyritään kollektiiviseen hyvinvointiin ja syrjimättömyyteen, mikä edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja vahvistaa EU:ssa luottamusta demokratiaan. Kuluttajapolitiikalla voidaan esimerkiksi helpottaa kuluttajien kamppailua korkeiden elinkustannusten kanssa ja lieventää heidän ympäristöhuoliaan tukemalla kiertotaloutta ja edistämällä kohtuuhintaisten ja houkuttelevien kestävien tuotteiden saatavuutta.

Tämä on se konteksti, jossa Euroopan komissio esittää **kuluttaja-asioiden toimintaohjelman 2030, jäljempänä 'toimintaohjelma'**. Se on EU:n kuluttajapolitiikan uusi strategiakehys, jossa esitetään konkreettisia painopisteitä ja toimia seuraavalle viisivuotiskaudelle.

Toimintaohjelma kattaa monenlaisia toimia, joilla vastataan suoraan keskeisiin haasteisiin ja joissa otetaan huomioon kuluttajapolitiikan monialainen luonne. Toimintaohjelman tavoitteena on parantaa kuluttajansuojaa ja edistää kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja kestävää kasvua erityisesti vahvistamalla EU:n sääntöjen johdonmukaista ja tehokasta täytäntöönpanoa, soveltamista ja valvontaa sekä vastaamalla tärkeisiin haasteisiin, kuten digitaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja verkkoasioinnin kuluttajansuojaan.

Toimintaohjelmassa käsitellään neljää **ensisijaista osa-aluetta**. Koska kuluttajansuojalla on keskeinen rooli sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamisessa ja koska sisämarkkinoilla on tärkeä asema vaurauden luomisessa ja Euroopan kilpailukykyyn parantamisessa, toimintaohjelmaan sisältyy ensinnäkin **kuluttajia sisämarkkinoilla koskeva toimintasuunnitelma**. Tällä toimintasuunnitelmalla täydennetään [sisämarkkinastrategiaa](#) puuttumalla sisämarkkinoita koskeviin erityiskysymyksiin, jotka vaikuttavat suoraan kuluttajiin. Toimintaohjelman muut keskeiset painopisteet ovat **digitaalinen oikeudenmukaisuus ja kuluttajansuoja verkossa, kestävä kulutus sekä täytäntöönpano ja oikeussuojakeinot**.

Tarve sopeutua nopeasti muuttuvaan yhteiskuntaan ja verkkokaupan lisääntyminen lisäävät monimutkaisuutta ja riskejä, jotka kohdistuvat tiettyihin kuluttajaryhmiin, kuten vammaisiin, ikääntyneisiin, nuoriin kuluttajiin ja pienituloisiin perheisiin. **Haavoittuvassa asemassa olevien kuluttajien suojeleminen** on näin ollen tärkeä **yleinen painopiste**, joka kattaa kaikki toimintaohjelman osa-alueet. Osana tätä on suojeltava lapsia kuluttajina digitaalisessa ympäristössä sekä torjuttava korkeiden elinkustannusten vaikutuksia, joiden vuoksi monien on yhä vaikeampi saada varat riittämään perustarpeisiin, kuten ruokaan, sähköön ja asumiseen.

Yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen ovat yleiset painopisteet [kilpailukykykompassissa](#) asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tätä varten toimintaohjelman tavoitteena on yksinkertaistaa ja selkeyttää kuluttajansuojasääntöjä, vähentää tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja antaa yrityksille mahdollisuus toimia selkeässä, oikeudenmukaisessa ja ennakoitavissa olevassa ympäristössä ja pitää samalla yllä tiukkoja kuluttajansuojaa koskevia vaatimuksia. Erityisesti täytäntöönpanokehityksen vahvistaminen ja yksinkertaistaminen ovat toimintaohjelman kulmakiviä, ja näin autetaan yrityksiä alentamaan sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja hyödyntämään sisämarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia. Yksinkertaistamisen ja taakan keventämisen ansiosta yritysten tulisi puolestaan pystyä helpottamaan elinkustannusten aiheuttamia paineita.

Toimintaohjelmassa esitettyjä toimia tuetaan aktiivisella kansainvälisellä yhteistyöllä sekä kahdenvälisellä että monenvälisellä tasolla. Edistääkseen kuluttajansuojan korkeaa tasoa ja tukeakseen yritysten tasapuolisia toimintaedellytyksiä EU jatkaa kansainvälistä yhteistyötä ja on mukana monenvälisillä foorumeilla, kuten Maailman kauppajärjestössä (WTO), Yhdistyneiden Kansakuntien kauppaja kehityskonferenssissa (UNCTAD) sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä (OECD). EU jatkaa yhteistyötä halukkaiden kumppanien kanssa epävirallisten kuluttajavuoropuhelujen kautta ja tekee yhteistyötä asianomaisten viranomaisten kanssa erityisesti verkossa myytävien tuotteiden turvallisuuden osalta sekä järjestää joka toinen vuosi kansainvälisen tuoteturvallisuusviikon. Komissio jatkaa myös ehdokasmaiden tukemista näiden maiden kuluttajansuojalainsäädännön mukauttamisessa kuluttajansuojaa koskevan EU:n säännösten mukaiseksi osana EU:n laajentumisprosessia.

Toimintaohjelma perustuu vuonna 2020 hyväksytyn [uuden kuluttaja-asioiden toimintaohjelman](#) saavutuksiin, ja se on sidosryhmien kanssa käytyjen laajojen keskustelujen tulos.⁵ Toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi ja siihen sisältyvien toimien toteuttamiseksi tarvitaan **osallistava, avoin ja dynaaminen hallintokehys**. Komissio tekee yhteistyötä jäsennellysti kaikkien sidosryhmien kanssa, mukaan lukien jäsenvaltiot ja Euroopan parlamentti, yrittäjäjärjestöt, tiedeyhteisö, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä kuluttajajärjestöt. Niiden aktiivinen osallistuminen toimintaohjelman täytäntöönpanon kaikkiin vaiheisiin on olennaisen tärkeää toimintaohjelman onnistumisen kannalta.

1. SISÄMARKKINOIDEN TOTEUTTAMINEN: KULUTTAJIA KOSKEVA TOIMINTASUUNNITELMA

Sisämarkkinat ovat yksi EU:n suurimmista saavutuksista. Ne tarjoavat kuluttajille **merkittäviä etuja**, kuten enemmän valinnanvaraa ja alhaisemmat hinnat. Sisämarkkinat ovat kriittinen voimavara Euroopan kilpailukykyyn parantamisessa. Lukuisten esteiden vuoksi kuluttajat ja yritykset eivät kuitenkaan voi vielä hyödyntää sisämarkkinoiden mahdollisuuksia täysin. Siksi sisämarkkinoiden toteuttaminen on erittäin kiireellistä. Tämä toimintasuunnitelma täydentää sisämarkkinastrategiaa ja sisämarkkinoiden tulevaan, vuodelle 2028 laadittuun etenemissuunnitelmaan sisältyviä toimenpiteitä. Tällä toimintasuunnitelmalla puututaan esteisiin, joiden vuoksi kuluttajat eivät voi saada

⁵ Ks. liitteenä oleva tiivistelmäraportti, jossa on yhteenveto sidosryhmien kuulemistoimista, SWD(2025) 848.

sisämarkkinoista lisäetuja. Näitä esteitä on pääasiassa tavaroiden ja palvelujen – erityisesti rahoituspalvelujen – saatavuuden, liikkuvuuden ja kuljetusten osa-alueilla.

Sen jälkeen, kun [maarajoitusasetus](#) hyväksyttiin vuonna 2018, se on parantanut kuluttajien mahdollisuuksia hankkia tavaroita ja palveluja yli rajojen, sillä asetuksella on poistettu verkkomyynnistä perusteettomat maarajoitukset ja muut kansallisuuteen tai asuinpaikkaan perustuvan syrjinnän muodot. Asetuksen asianmukaiseen täytäntöönpanoon liittyy kuitenkin edelleen haasteita.⁶ Helmikuussa 2025 komissio käynnisti virallisen arvioinnin siitä, onko asetus saavuttanut tavoitteensa. Samanaikaisesti komissio analysoi tarkemmin asetuksen soveltamisalan laajentamisen hyötyjä, haasteita ja mahdollisia riskejä.

Kuluttajien valinnanvapautta rajoittavat esteet maiden rajoilla eivät rajoitu verkkoympäristöihin. **Alueelliset toimitusrajoitukset** eli joidenkin valmistajien asettamat rajoitukset, joiden vuoksi sekä verkossa että fyysisessä myyntipisteessä toimivien vähittäismyyjien on erittäin vaikeaa tai mahdotonta ostaa tuotteita yhdestä jäsenvaltiosta ja myydä niitä toisessa jäsenvaltiossa. Lisäksi toimitusrajoitukset pirstovat sisämarkkinoita ja saattavat johtaa korkeampiin hintoihin, mikä osaltaan lisää elinkustannuksia.⁷ Kuten sisämarkkinastrategiassa ilmoitettiin, komissio kehittää välineitä, joilla torjutaan perusteettomia alueellisia toimitusrajoituksia tilanteissa, jotka eivät kuulu kilpailulainsäädännön soveltamisalaan. Komissio jatkaa samanaikaisesti kilpailusääntöjen tiukkaa soveltamista.

Toinen ala, jolla kuluttajat kohtaavat esteitä, on **rahoituspalvelujen rajatylittävä tarjoaminen**. Vaikka ulkomaisia rahoituspalveluja ostavien kuluttajien osuus on kasvanut, se on edelleen hyvin vähäinen tietyissä tuoteryhmissä, kuten kulutusluotoissa, asuntolainoissa ja vakuutuksissa. Vähittäisrahoituspalvelujen rajatylittävän tarjonnan lisääminen samalla, kun kuluttajia suojellaan holtittomalta lainanotolta ja ylivelkaantumiselta, voi tuoda etuja kuluttajille ja liiketoimintamahdollisuuksia rahoituspalvelujen tarjoajille. Lisäksi kuluttajiin voi edelleen kohdistua rajoituksia, kun he yrittävät avata maksutilin toisessa jäsenvaltiossa. [Eurooppalainen säästö- ja investointiunioni](#) edistää pääomamarkkinoiden syvempää yhdentymistä – yhdennetyn pankkijärjestelmän rinnalla – ja parantaa rajatylittävää rahoituspalvelujen tarjoamista. Näin kannustetaan pääomamarkkinoille osallistumista erityisesti pyrkimällä lisäämään sellaisten **säästö- ja sijoitustilien** saatavuutta ja käyttöönottoa, joiden avulla kuluttajat voivat saada suuremman pitkän aikavälin tuoton rahoitusmarkkinoille sijoittamisesta, kuten [jäsenvaltioille annetussa säästö- ja sijoitustilien saatavuuden parantamista koskevassa komission suosituksessa esitetään](#). Lisäksi komissio tekee yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa varmistaakseen **nykyisen rahoituspalveluja koskevan lainsäädännön**, kuten [maksutilidirektiivin](#), **tehokkaan täytäntöönpanon ja valvonnan**. Tällä direktiivillä palveluntarjoajia estetään syrjimästä EU:n kuluttajia kansalaisuuden tai asuinpaikan perusteella, kun kuluttajat haluavat avata pankkitilin, ja sillä annetaan kaikille EU:ssa laillisesti oleskeleville kuluttajille oikeus tavanomaiseen maksutiliin. Näiden sääntöjen **noudattamisen valvonnan** tehostamiseksi komissio harkitsee, että [yhtenäisestä](#)

⁶ Ks. [Commission staff working document on the impact of the Geo-Blocking Regulation and progress in further reducing cross-border barriers](#) ja [European Court of Auditors Special Report: Unjustified geo-blocking in e-commerce](#). Ks. myös [Geo-blocking – Still an area of concern for ECC-Net](#).

⁷ Euroopan komission teettämässä [tutkimuksessa](#) arvioitiin, että jos alueelliset toimitusrajoitukset poistettaisiin, tiettyjä tuotteita ostavat kuluttajat voisivat säästää jopa 14,1 miljardia euroa vuodessa.

[euromaksualueesta annettu asetus](#), joka sisältää **IBAN-tilinumeroiden syrjinnän**⁸ kieltävän säännön, sisällytetään [kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen](#) soveltamisalaan. Komissio aikoo myös keskittyä panemaan täytäntöön [finanssiosaamista koskevan EU:n strategian](#), jonka tavoitteena on antaa kuluttajille mahdollisuus hallita paremmin omaa talouttaan ja osallistua pääomamarkkinoille turvallisesti ja vakaalta pohjalta erityisesti digitalisoitujen palvelujen aikakaudella. Komissio aikoo vuonna 2028 tehdä kattavan stressitestin kuluttajille tarkoitettuja rahoituspalveluja koskevalle EU:n lainsäädännölle arvioidakseen sen häiriönsietokykyä, löytääkseen mahdollisuuksia yksinkertaistaa sääntöjä ja varmistaakseen, että lainsäädäntö on edelleen tarkoituksenmukainen nopeasti muuttuvassa rahoitusympäristössä.

Sen lisäksi, että ihmiset voivat hyötyä kaikkialla EU:ssa tarjolla olevien tavaroiden ja palvelujen saatavuudesta, myös **henkilöiden vapaa liikkuvuus** sisämarkkinoilla antaa kuluttajille mahdollisuuden nauttia kaikista sisärajattoman EU:n tarjoamista eduista. Matkustaessaan kuluttajat tarvitsevat kohtuuhintaisia, laadukkaita, saumattomia ja esteettömiä liikkumiseen, liikenteeseen ja sähköiseen viestintään liittyviä palveluja ja tuekseen vahvat oikeudet.

Sähköisten viestintäpalvelujen osalta EU:n [verkkovierailusäännöt](#) tarkoittavat, että EU/ETA-alueella matkustavat kuluttajat voivat soittaa puhelimellaan, lähettää tekstiviestejä ja käyttää internetiä ilman lisämaksuja. EU on jo tehnyt sopimuksia, joilla EU:n verkkovierailualue laajennetaan käsittämään Ukraina ja Moldova 1. tammikuuta 2026 alkaen. Komissio on myös käynnistänyt menettelyn loppukäyttäjien oikeuksia ja yleispalvelua koskevien EU:n sähköisen viestinnän sääntöjen tarkistamiseksi.

Vaikka **multimodaalisen matkustamisen** kysyntä kasvaa, kuluttajat kohtaavat edelleen lukuisia esteitä vertaillessaan hintoja, etsiessään parasta matkustusvaihtoehtoa, varatessaan matkoja ja puolustaessaan oikeuksiaan häiriötilanteissa. Tämä koskee erityisesti junamatkustamista. Useisiin näistä haasteista vastataan tulevilla ehdotuksilla, jotka liittyvät **yhtenäistä sähköistä varaus- ja lippujärjestelmää koskevaan asetukseen, multimodaalisia digitaalisia liikennepalveluja koskevaan asetukseen ja rautatieliikenteen matkustajien oikeuksia koskevan asetuksen** kohdennettuun tarkistamiseen sekä [matkustajaliikennettä koskevan paketin](#) lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävien säädösten tulevaan hyväksymiseen. Matkustajaliikennettä koskeva paketti sisältää matkustajien oikeuksia koskevien EU:n asetusten tarkistamisen sekä [vuoden 2015 matkapakettidirektiivin](#) tarkistamisen. Tämän direktiivin tarkistamisen loppuun saattaminen tehostaa kuluttajansuojaa, myös uusilla matkakuponkeja koskevilla säännöillä, joissa edellytetään matkustajien nimenomaista suostumusta. Sillä varmistetaan myös, että kuluttajat saavat selkeämpää tietoa ja että tietolomakkeiden määrä vähenee merkittävästi. **Matkustajan oikeuksia** koskevan EU:n lainsäädännön tarkistamisen päätökseen saattamisella varmistetaan erityisesti matkustajan oikeuksien toteutumisen parempi valvonta, luodaan matkustajille oikeuksia multimodaalisten matkojen yhteydessä, parannetaan vammaisten ja liikuntarajoitteisten matkustajien oikeuksia, lisätään matkustajille tiedottamista heidän oikeuksistaan ja selkeytetään välittäjien kautta varattujen lentolippujen hinnan palauttamista koskevia sääntöjä. Komissio ehdottaa myös [lentoliikenneasetuksen](#) tarkistamista. Tähän sisältyy kohdennettuja toimia

⁸ Yhtenäistä euromaksualueutta koskevassa asetuksessa säädetään, että pankkien ja yritysten on kohdeltava kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kansainvälisiä pankkitilinumeroita (IBAN-tilinumeroita) tasapuolisesti ja varmistettava, että yksityishenkilöt ja yritykset voivat toteuttaa rajatylittäviä maksutapahtumia ilman perusteettomia esteitä, jotka perustuvat IBAN-tilinumeron alkuperään.

kuluttajansuojasääntöjen vahvistamiseksi muun muassa selkeyttämällä käsimatkatavaroiden rajoituksia⁹ ja sitä, mitkä ominaisuudet ja palvelut on sisällytettävä vakiona kaikkiin lentolippuihin, sekä lisäämällä lentolippujen avoimuutta ja vertailukelpoisuutta.

Siirtyminen **puhtaaseen liikkuvuuteen** edellyttää myös sellaisten esteiden poistamista, jotka haittaavat päästöttömien ajoneuvojen käyttöä kotimaassa ja rajojen yli. Kun yhä useammat kuluttajat ostavat sähköautoja, he tarvitsevat toimivat ja kilpailukykyiset latausmarkkinat. EU:n julkinen latausinfrastruktuuri on kasvanut merkittävästi [vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevan asetuksen](#) ansiosta. Asetuksella otettiin käyttöön myös säännöksiä, joilla helpotetaan maksuprosesseja ja parannetaan lataushintojen avoimuutta. Komissio tarkastelee vuonna 2026 vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevaa asetusta uudelleen ja arvioi nykyisten säännösten tehokkuutta ja sitä, tarvitaanko lisätoimia hintojen täydellisen avoimuuden ja helppojen maksutapojen varmistamiseksi.

Osana tulevaa **kestävää matkailua koskevaa EU:n strategiaa** komissio tarkastelee myös sitä, miten **rajatylittävistä autonvuokrauksista** tehdään kuluttajien kannalta helpompia. Sisämarkkinastrategian mukaisesti komissio harkitsee EU:n sisämarkkinasääntöjen ja -periaatteiden soveltamista **taksialaan ja yksityisten vuokra-ajoneuvojen** alaan.

Rajatylittävä kauppa on olennainen osa Euroopan käytettyjen autojen markkinoita.¹⁰ Autojen ajokilometrejä, kunnossapitoa ja onnettomuushistoriaa koskevien luotettavien tietojen puute kuitenkin heikentää kuluttajien luottamusta ja altistaa kuluttajat vilpillisille käytännöille. Useat jäsenvaltiot ovat jo ottaneet käyttöön erilaisia järjestelmiä tämän ongelman ratkaisemiseksi. Huhtikuussa 2025 hyväksytty [liikennekelpoisuuspaketti](#) sisältää toimenpiteitä, joilla puututaan käytettyjen ajoneuvojen matkamittarien peukalointiin maan sisällä ja rajojen yli tapahtuvassa myynnissä. Näillä toimenpiteillä varmistetaan, että kuluttajat saavat asianmukaista tietoa, mikä vahvistaa kuluttajansuojaa käytettyjen ajoneuvojen markkinoilla. Lisäksi komissio tarkistaa parhaillaan [autojen merkintöjä koskevaa direktiiviä](#) kuluttajien tiedonsaannin parantamiseksi.

Eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot, jotka tulevat saataville kaikissa jäsenvaltioissa vuoteen 2026 mennessä, helpottavat kuluttajien mahdollisuuksia säilyttää ja esittää keskeisiä matkustusasiakirjoja, kuten digitaalisia viisumeja ja passeja, ja käyttää niitä helposti lennoille ja hotelleihin kirjautumiseen, pankkitilin avaamiseen, auton vuokraamiseen, lääkemääräysten uusimiseen ja muiden yksityisten ja julkisten palvelujen käyttämiseen ulkomailla.

Sisämarkkinoiden elinkustannusten ja taloudellisten kehityssuuntausten tiivis seuranta on tarpeen, jotta voidaan kehittää kuluttajapoliittisia toimenpiteitä, joilla puututaan esteisiin, tuetaan sosiaalista tasa-arvoa ja varmistetaan kuluttajien hyvinvointia koskevat vaatimukset. Saatavilla olevien Eurostatin tietojen ja visualisointien pohjalta komissio kehittää **verkkotyökalujaan**, joilla seurataan peruskulutustavaroiden ja -palvelujen hintojen kehitystä sisämarkkinoilla helposti saatavilla olevalla ja helppotajuisella tavalla, myös tutkimusta ja päätöksentekoa varten. Komissio aikoo myös kehittää elinkustannuksiin liittyviä [kuluttajatulostaulun](#) osia edelleen. Lopuksi komissio esittelee vuonna 2026 ensimmäisen **köyhyyden vastaisen EU:n strategian**, jonka

⁹ Tällä ei ole vaikutusta käynnissä oleviin neuvotteluihin matkustajan oikeuksia koskevan EU:n lainsäädännön tarkistamisesta.

¹⁰ Yhteisen tutkimuskeskuksen tutkimus [A review of the used car market in the European Union](#), 2025.

tarkoituksena on auttaa ihmisiä saamaan tarvitsemansa olennaisen suojelun ja keskeiset palvelut sekä luoda selkeä tie köyhydessä olevien ihmisten määrän vähentämiseksi 15 miljoonalla vuoteen 2030 mennessä ja edistää köyhyiden poistamista Euroopassa vuoteen 2050 mennessä puuttamalla köyhyiden perimmäisiin syihin. Tätä tuetaan myös vahvistetulla **lapsitakuulla**, jolla suojellaan lapsia köyhyydeltä ja sosiaaliselta syrjäytymiseltä.

Toimet

- Saatetaan päätökseen **maarajoitusasetuksen** arviointi (vuoden 2026 toisella neljänneksellä) ja analysoidaan tarkemmin sen soveltamisalan laajentamisen hyötyjä, haasteita ja mahdollisia riskejä.
- Kehitetään välineitä, joilla torjutaan **perusteettomia alueellisia toimitusrajoitteita**, jotta voidaan kattaa kilpailulainsäädännön soveltamisalaan kuulumattomat tilanteet, kuten suurten valmistajien yksipuoliset käytännöt (vuoden 2026 viimeisellä neljänneksellä)
- Edistetään **rajatylittävien rahoituspalvelujen** tarjoamista seuraamalla pääomamarkkinoihin tehtäviä vähittäissijoituksia sekä **säästö- ja sijoitustilien saatavuutta ja käyttöönottoa** (2026–2027).
- Parannetaan **finanssiosaamista** panemalla täytäntöön finanssiosaamista koskeva EU:n strategia (vuoden 2026 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen).
- Otetaan käyttöön **eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot** kaikissa unionin jäsenvaltioissa turvallisena, luotettavana ja yksityisyyden säilyttävänä digitaalisen tunnistautumisen keinona kaikille (vuoden 2026 viimeisellä neljänneksellä).
- Tehdään **verkkovierailusopimuksia** EU:n ehdokasmaiden kanssa (esim. Ukrainan ja Moldovan kanssa tammikuusta 2026 alkaen ja Länsi-Balkanin maiden kanssa).
- Edistetään **rajatylittävien liikkumispalvelujen kehittämistä**
 - käynnistämällä aloitteita **multimodaalisen liikkumisen digitaalipalveluista, yhtenäisestä sähköisestä varaus- ja lippujärjestelmästä** sekä **rautatiematkustajien oikeuksien kohdennetusta tarkistamisesta matkavarauksen parantamiseksi** yhdistettäessä eri liikennemuotoja tai eri liikenteenharjoittajia, erityisesti rautateiden osalta (lainsäädäntöehdotukset – vuoden 2026 ensimmäinen neljännes)
 - tarkastelemalla uudelleen **vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevaa asetusta** (2026)
 - käynnistämällä **rajatylittäviä autonvuokrauksia** koskeva aloite (vuoden 2026 toisella neljänneksellä).
- Vahvistetaan **kuluttajaolosuhteiden ja kuluttajakäyttäytymisen seurantaa ja analysointia**, mukaan lukien **elinkustannukset** (vuoden 2026 loppuun mennessä).

2. DIGITAALINEN OIKEUDENMUKAISUUS JA KULUTTAJANSUOJA VERKOSSA

Digitalous on tuonut kuluttajille monia hyötyjä. Se on tuonut mukanaan uusia tuotteita ja palveluja ja muuttanut kuluttajien elämää monin tavoin ostosten tekemisestä viihteen

kuluttamiseen, tiedonsaantiin ja vuorovaikutukseen yritysten kanssa. Verkkokaupan kasvaessa, uusien teknologioiden kehittyessä ja tekoälyn käytön lisääntyessä on tärkeää varmistaa, että EU:n kuluttajalainsäädäntö tarjoaa edelleen vahvan kuluttajansuojan nykyisessä digiympäristössä ja suojelee kuluttajien autonomiaa ja valinnanvapautta.

[Digipalvelusäädös](#), [digimarkkinasäädös](#) ja [tekoälysäädös](#) ovat vahvistaneet EU:n digitaalista sääntökirjaa, mistä on selkeää hyötyä kuluttajille ja yrityksille.¹¹ Näiden sääntöjen tuloksellinen ja johdonmukainen soveltaminen on olennaisen tärkeää, jotta kuluttajien verkossa kohtaamat riskit ja haasteet voidaan selättää. [Digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevassa EU:n kuluttajalainsäädännön toimivuustarkastuksessa](#) havaittiin kuitenkin digitaalisen ympäristön puutteita ja ongelmallisia käytäntöjä, jotka edellyttävät EU:n tason toimia kuluttajansuojan vajavuuksien korjaamiseksi, yritysten kokeman oikeudellisen epävarmuuden vähentämiseksi, sääntelyn hajanaisuuden ehkäisemiseksi ja valvonnan helpottamiseksi.

Esimerkiksi digipalvelusäädöksessä käsitellään jo useita kuluttajien mahdollisesti verkossa kohtaamien haasteiden näkökohtia. Ongelmalliset kaupalliset menettelyt koskevat kuitenkin kaikenlaisia elinkeinonharjoittajia, myös niitä, jotka eivät kuulu digipalvelusäädöksen soveltamisalaan, kuten verkkokauppasivustoja ja digitaalisia palveluja, jotka eivät perustu sisällön välittämiseen. EU:n horisontaalinen kuluttajalainsäädäntö toimii turvaverkkona kaikille markkinatoimijoille teknologianeutraalilla tavalla. Varmistaakseen, että tämä turvaverkko soveltuu digitaaliselle aikakaudelle, komissio aikoo nykyisen oikeudellisen kehyksen tehokkaan täytäntöönpanon ja valvonnan varmistamisen lisäksi ehdottaa myös **digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevaa säädöstä**, jolla vahvistetaan entisestään kuluttajien suojaa verkossa muun muassa seuraavia menettelyjä vastaan: pimeät kaavat, jotka voivat vaikuttaa kuluttajien päätöksiin epäoikeudenmukaisesti, riippuvuutta aiheuttavat suunnitteluominaisuudet, sosiaalisen median vaikuttajien ongelmalliset käytännöt sekä epäoikeudenmukainen räätälöinti, jossa hyödynnetään kuluttajien haavoittuvuuksia ja digitaalisten tuotteiden, kuten sosiaalisen median, videopelien ja verkkokaupan ongelmallisia ominaisuuksia. Digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevalla säädöksellä pyritään myös yksinkertaistamaan yrityksiä koskevia sääntöjä erityisesti tarkastelemalla kuluttajille tiedottamista koskevia vaatimuksia tietyn tyyppisissä sopimuksissa ja toistuvissa liiketoimissa samojen elinkeinonharjoittajien kanssa.

Alaikäiset ovat erityisen haavoittuvia kuluttajia. Heillä on yleensä aikuisista eroavia kulutustottumuksia, ja usein he omaksuvat varhaisessa vaiheessa uusia teknologioita ja digitaalisia tuotteita, myös hyvin pienille lapsille tarkoitettuja tuotteita. Digipalvelusäädös sisältää jo säännöksiä, joilla alaikäisiä suojellaan verkkoalustoilla ja joilla varmistetaan alaikäisille korkea yksityisyyden, turvallisuuden ja tietoturvan taso tällaisilla alustoilla.¹² Lasten altistuminen digitaalisten tuotteiden haitallisille käytännöille ja ominaisuuksille, verkkokiusaamiselle, aikuisille tarkoitetulle sisällölle, itsetuhoisuuteen kehottamiselle ja algoritmeille, joiden tarkoituksena on hyödyntää heidän haavoittuvuuksiaan ja edistää

¹¹ Esimerkiksi digipalvelusäädöksellä asetetaan käyttäjien turvallisuuden ja luottamuksen parantamiseksi monenlaisia huolellisuusvelvoitteita verkossa toimivien välityspalvelujen tarjoajille, kuten verkossa toimiville markkinapaikoille. Lisäksi siinä velvoitetaan erittäin suuret verkkoalustat ja hakukoneet havaitsemaan, arvioimaan ja lieventämään niiden palvelujen suunnittelusta, toiminnasta ja käytöstä aiheutuvia järjestelmäriskkejä, mukaan lukien riskit, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti kuluttajansuojan korkeaan tasoon.

¹² Auttaakseen verkkoalustoja toteuttamaan alaikäisten asianmukaisen suojelun komissio kehittää EU:n tasolla yhdenmukaistettua vankkaa, yksityisyyttä suojelevaa ja helppokäyttöistä iän todentavaa ohjelmistoratkaisua, joka perustuu eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon teknologiaan.

riippuvuutta, herättää kuitenkin kiireellisiä huolenaiheita, joita on tarkasteltava tarkemmin. Komissio aikoo siksi toteuttaa **EU:n laajuisen selvityksen sosiaalisen median laajemmista vaikutuksista nuorten hyvinvointiin**. Se perustaa myös **lapsia ja sosiaalista mediaa käsittelevän asiantuntijajaneelin**, kuten puheenjohtaja von der Leyen ilmoitti puheessaan unionin tilasta vuonna 2025. Digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevalla säädöksellä pyritään myös vahvistamaan **haavoittuvassa asemassa olevien kuluttajien, myös alaikäisten, suojelua verkossa**.

Lisäksi komissio arvioi [audiovisuaalisia mediapalveluja koskevaa direktiiviä](#), joka sisältää sääntöjä alaikäisten suojelemiseksi haitalliselta sisällöltä, myös verkossa, syrjinnän kieltämiseksi, audiovisuaalisen kaupallisen viestinnän sisällön laatua ja määrää koskevien vaatimusten asettamiseksi kuluttajien, myös alaikäisten, suojelemiseksi sekä vammaisten esteettömyyden edistämiseksi.

Verkkopetokset ovat nopeimmin kasvavia verkossa tapahtuvia rikoksia, ja ne aiheuttavat kuluttajille merkittävää haittaa.¹³ Komissio on ehdottanut [maksupalveludirektiivin tarkistamista](#) kuluttajansuojan vahvistamiseksi muun muassa laajentamalla maksupalveluntarjoajia koskevia petostentorjuntasääntöjä ja maksupetosten uhreiksi joutuneiden kuluttajien oikeuksia hyvityksiin. Komissio julkaisee **verkkopetosten torjunnan toimintasuunnitelman**, jolla vahvistetaan entisestään kykyä torjua verkkopetoksia EU:ssa. Sen tavoitteisiin kuuluu ehkäisevien toimenpiteiden ja lainvalvontatoimien tehostaminen sekä tuen lisääminen petosten uhreille varojen takaisinsaamiseksi. Lisäksi komissio hyödyntää edelleen digipalvelusäädöstä täytäntöönpanotyössään verkkopetosten ja taloushuijausten torjumiseksi ja varmistaa, että verkkoalustat ja hakukoneet suojelevat kuluttajia vilpillisiltä käytännöiltä. Myös dropshipping eli suoratoimitusliiketoimintamalli¹⁴ on kuluttajille ongelmallinen käytäntö. Digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevaa toimivuustarkastusta varten tehdyn kuluttajakyselyn tulokset osoittivat, että tämän liiketoimintamallin käytön avoimuutta on lisättävä.¹⁵

Kuluttajat joutuvat kohtaamaan verkossa toistuvia suostumuspyyntöjä ja läpinäkymättömiä evästeilmoituksia, jotka vaikeuttavat käsityksen saamista heidän tietojensa käytöstä ja käytännössä vievät heiltä mahdollisuuden aidosti tietoon perustuvaan valintaan. **Digitaalialan koontipakettia koskevalla ehdotuksella** komissio pyrkii uudistamaan evästeitä koskevat säännöt siten, että sama tietosuojan taso säilyy, koska nykyinen järjestelmä on haitallinen sekä kuluttajille että yrityksille.

Rahoituspalvelujen digitalisaatio tarjoaa kuluttajille käteviä ja kustannustehokkaita talouden hallinnan ratkaisuja, lisää rahoituspalvelujen valikoimaa ja tehostaa innovointia. Digitalisaatio aiheuttaa kuitenkin myös merkittäviä vaikeuksia ja riskejä. Esimerkiksi siirtyminen digitaalisiin palveluihin ja pankkien fyysisten konttorien sulkeminen aiheuttavat riskin sellaisten kuluttajien syrjinnästä, jotka tukeutuvat käteiseen, joilla on vaikeuksia matkustaa itsenäisesti tai helposti lähimpään konttoriin, joilla on vaikeuksia siirtyä digitaalisiin palveluihin tai joilla ei ole mahdollisuutta käyttää internetiä. Komissio esitti vuonna 2023 useita ehdotuksia, joilla pyritään varmistamaan käteismaksujen laaja

¹³ [Kuluttajaolosuhteita koskeva kysely 2024](#): lähes 45 prosenttia kuluttajista ilmoitti kohdanneensa huijauksia verkossa.

¹⁴ Dropshipping tarkoittaa tuotteiden myyntiä ilman, että myyjä pitää niitä varastossa. Kun kuluttaja tilaa tuotteen, myyjä välittää tilauksen suoraan toimittajalle (tukkumyyjälle tai tuottajalle), joka tämä jälkeen huolehtii logistiikasta (suora toimitus kuluttajalle) sekä mahdollisista palautuksista ilman, että myyjän on osallistuttava siihen.

¹⁵ Vastaajista 72 prosenttia piti dropshipping-toimintamallin avoimuuden puutetta ongelmallisena.

hyväksyntä, parantamaan käteisrahan saatavuutta kuluttajien kannalta ja edistämään taloudellista osallisuutta. Uuden [kulutusluottodirektiivin](#) täytäntöönpanon ja soveltamisen yhteydessä komissio aikoo arvioida, miten digitalisaatio vaikuttaa vähittäisrahoituspalvelumarkkinoihin erityisesti kulutusluottojen osalta. Arvioinnissa analysoidaan uusien toimijoiden, tuotteiden ja käytäntöjen ilmaantumista sekä haasteita ja mahdollisuuksia, joita kuluttajat kohtaavat käyttäessään vähittäisrahoituspalveluja verkossa.

Sisämarkkinastrategian ja [neljännen yksinkertaistamispaketin](#) mukaisesti komissio tutkii myös, miten digitaalisilla ratkaisulla, kuten digitaalisilla tuoteselosteilla, ja digitaalisilla välineillä, kuten mobiilisovelluksilla ja [digitaalisella tuotepassilla](#), voidaan **parantaa tuote- ja palvelutietojen saatavuutta kuluttajien keskuudessa** ja samalla **vähentää yritysten hallinnollista taakkaa** ja varmistaa, että kaikki olennaiset tiedot, kuten tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedot, ovat edelleen saatavilla fyysisessä muodossa. Tulevat **eurooppalaiset yrityslompakot** voisivat myös helpottaa tuotetietojen turvallista ja tehokasta yhteiskäyttöä yritysten, toimittajien, valmistajien ja sääntelyviranomaisten välillä, mikä edistää yhdenmukaisia ja avoimempia sisämarkkinoita.

Vaikka digitaalinen ympäristö tarjoaa **tuoteturvallisuudesta** viestimiseen liittyviä etuja, se myös tuo mukanaan tiettyjä haasteita. Ne voivat liittyä vaarallisten tuotteiden myyntiin verkossa tai uusien teknologiatuotteiden aiheuttamiin terveys- ja turvallisuusriskeihin, kuten mielenterveysriskeihin. Myös tietojen esteettömän saannin puute voi olla ongelma vammaisille henkilöille. Komissio analysoi kuluttajien haavoittuvuuksia verkkoympäristöissä ja näiden haavoittuvuuksien vaikutusta tuoteturvallisuuteen. Tähän sisältyy esimerkiksi analyysi siitä, miten kuluttajat reagoivat tiettyihin varoituksiin ja ohjeisiin digitaalisessa ympäristössä ja miten uudet turvallisuusriskit vaikuttavat kuluttajiin erilaisten digitaalisten tuotteiden, kuten sovellusten tai ohjelmistojen, käytössä.

Myös **tekoälyn** nopea kehitys ja käyttöönotto **kuluttajamarkkinoilla** on yksi keskeinen haaste. Tekoälyteknologia voi tuoda etuja esimerkiksi tehokkuuden paranemisen, yksilöllisen neuvonnan ja asiakasvuorovaikutuksen muodossa sekä kustannussäästöjä. Siihen liittyy kuitenkin myös riskejä, kuten inhimillisen vuorovaikutuksen väheneminen ja järjestelmien vikaantumisen, vinoumista tai epätarkkuuksista johtuvat ongelmat. EU:n **tekoälysäädöksellä** luotiin vankka kehys sen varmistamiseksi, että EU:ssa kehitettävät ja käytettävät tekoälyjärjestelmät ovat luotettavia ja että niihin sisältyy suojatoimia ihmisten perusoikeuksien turvaamiseksi.¹⁶ Komissio tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa varmistaa tekoälysäädöksen ja asiaa koskevan kuluttajansuoja- ja tuoteturvallisuuslainsäädännön johdonmukaisen täytäntöönpanon ja valvonnan. Tekoälysäädöksen mukainen kiellettyjen tekoälykäytäntöjen luettelo tarkistetaan vuosittain ja päivitetään, jos uusia ongelmia havaitaan. On ratkaisevan tärkeää, että kuluttajansuojakehys pysyy teknologian kehityksen tahdissa ja että kuluttajat saavat avoimia tietoja ollessaan vuorovaikutuksessa tekoälyn kanssa (esim. käyttäessään tekoälyyn perustuvaa asiakaspalvelutukea tai pyytäessään tietoa ja neuvontaa

¹⁶ Tekoälysäädöksellä kielletään esimerkiksi tietyt korkean riskin käytännöt, jotka voivat vahingoittaa kuluttajia, kuten tekoälyjärjestelmien käyttö kansalaisten pisteyttämiseen, haitalliseen manipulointiin ja harhautukseen. Siinä vahvistetaan myös avoimuusvelvoitteet, kuten tekoälyn tuottaman sisällön merkitseminen selkeästi.

tekoälyavustajilta), jotta he ovat täysin selvillä vuorovaikutuksen luonteesta ja mahdollisista riskeistä.¹⁷

Toimet

- Ehdotetaan **digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevaa säädöstä**, jolla torjutaan kuluttajiin, erityisesti alaikäisiin, kohdistuvia epäoikeudenmukaisia menetelmiä ja kaupallisia menettelyjä ja varmistetaan elinkeinonharjoittajille tasapuoliset toimintaedellytykset digitaalisessa ympäristössä (lakiesitys – vuoden 2026 viimeinen neljännes).
- Vahvistetaan kuluttajien suojaa **verkkopetoksia** vastaan erityisesti vahvistamalla verkossa toteutettavia ehkäiseviä toimenpiteitä ja vahvistamalla petosten uhrien tukea varojen takaisin saamiseksi (2026).
- Edistetään **tekoälyn** oikeudenmukaista ja avointa käyttöä **kuluttajamarkkinoilla** erityisesti soveltamalla tekoälysäädöstä ja asiaa koskevaa kuluttajansuoja- ja tuoteturvallisuuslainsäädäntöä (käynnissä).

3. KESTÄVÄ KULUTUS

Ilmastonmuutos, ympäristön pilaantuminen ja puhdas siirtymä ovat edelleen kuluttajien ja koko yhteiskunnan ensisijaisia haasteita. Kuluttajat ovat yhä tietoisempia ja kiinnostuneempia ostopäätöstensä ympäristö- ja sosiaalisista vaikutuksista, ja siten kuluttajat ovat kestäväen kasvun edistäjiä, sillä vastuullisiin tuotteisiin kohdistuva kuluttajien kysyntä luo edelläkävijämarkkinat vihreille ja sosiaalisesti vastuullisille tuotteille. Saatavilla olevat ja kohtuuhintaiset kestävät tavarat ja palvelut ovat keskeisiä paitsi kuluttajien hyvinvoinnin ja ympäristönsuojelun myös Euroopan pitkän aikavälin kilpailukyvyyn ja strategisen suvereniteetin kannalta, koska ne vähentävät riippuvuutta kestävästä tuonnista ja auttavat rakentamaan kestäviä arvoketjuja. Kestävien tuotteiden ja palveluiden ostaminen ei välttämättä tarkoita, että niistä pitäisi maksaa enemmän: kestävät vaihtoehdot kestävät pidempään, ne on vaihdettava uusiin harvemmin, ja niiden käyttö maksaa vähemmän. Useimmat eurooppalaiset kuluttajat ovat valmiita tekemään kestäviä valintoja¹⁸, mutta aidosti kestävien vaihtoehtojen valinnalle on usein esteitä, kuten hinta, rajallinen valinnanvara, epäselvät ja esteelliset merkinnät sekä epäluottamus ympäristöväättämiä kohtaan¹⁹. Halpojen ja heikkolaatuisten tuotteiden laaja saatavuus edistää ylikulutusta esimerkiksi pikamuodissa ja elektroniikassa, mikä heikentää kestävyttä ja Euroopan kilpailukykyä ja teollista perustaa. Verkko-ostosten voimakas kasvu lisää tuotepalautusten määrää, liikenteen päästöjä ja jätteiden määrää.

¹⁷ Oikeudelliset epävarmuustekijät, jotka liittyvät esimerkiksi tekoälyn kanssa tehtyjen sopimusten tahattomiin seurauksiin ja virtuaaliavustajan toimien rajoitettuun hallintaan, voivat haitata innovatiivisten liiketoimintamallien käyttöönottoa eurooppalaisten kuluttajien vahingoksi. Komissio oli mukana laatimassa automatisoituja sopimuksia koskevaa vuoden 2024 YK:n mallilakia, jossa esitetään, miten tällaisia epävarmuustekijöitä voidaan ratkaista.

¹⁸ [Eurobarometri 2022 \(SP527\)](#): eurooppalaisista 77 prosenttia kokee vastuukseen toimia ilmastonmuutoksen rajoittamiseksi.

¹⁹ [Kuluttajaolosuhteita koskeva kysely 2024](#): EU:n kuluttajista 67 prosenttia totesi, että kestävien tuotteiden hinta esti heitä ostamasta niitä. Kuluttajista 62 prosenttia ilmoitti kestävien vaihtoehtojen erottamisen vaikeudesta ja epäluottamuksesta ympäristötietoja kohtaan. [CPC-asetuksen mukaisessa tehoiskussa vuonna 2025](#) kävi ilmi, että suuri osa käytettyjä tavaroita verkossa myyvien elinkeinonharjoittajien esittämistä ympäristöväättämistä oli mahdollisesti harhaanjohtavia.

Jotta kestävästä tuotteista tulisi normi, uudella [kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevalla asetuksella](#) pyritään parantamaan kestävyyttä ja korjattavuutta ja keventämään monenlaisten tuotteiden, kuten tekstiilien, huonekalujen ja elektronisten laitteiden, ympäristövaikutuksia. Siinä määrätään esimerkiksi tuotteen purkamista, varaosien saatavuutta ja ohjelmistopäivityksiä koskevista vaatimuksista.²⁰ [Tavaroiden korjaamista edistävästä yhteisistä säännöistä annetussa uudessa direktiivissä](#) ("korjauttamisoikeus") edellytetään, että valmistajat tarjoavat korjauspalveluja tuotteille, joihin kohdistuu korjattavuutta koskevia lakisäätteisiä vaatimuksia, ja säädetään [korjaamista koskevan eurooppalaisen verkkoalustan](#) perustamisesta. [Direktiivissä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä](#) säädetään lakisäätteistä virhevastuuta koskevasta yhdenmukaistetusta ilmoituksesta sekä kaupallista kestävyystakuuta koskevasta yhdenmukaistetusta merkinnästä. Komissio keskittyy edistämään vuonna 2025 hyväksytyjen ilmoituksen ja merkinnän asianmukaista käyttöä ja näkyvyyttä sisämarkkinoilla, jotta kuluttajat saavat paremman käsityksen oikeuksistaan ja pystyvät tekemään paremmin tietoon perustuvia ja kestävämpiä valintoja. **Digitaalinen tuotepassi** ja **kestävyysmerkinnät**²¹ täydentävät tuotestandardeja ja -tietoja. Komissio aikoo parantaa energiamerkintöjä, jotta kuluttajat voivat vertailla lämmitys- ja jäädytysteknologioiden tehokkuutta paremmin.

Lisäksi on otettu käyttöön uutta lainsäädäntöä, jolla lisätään kuluttajien luottamusta ympäristövaihtamisiin ja kestävyysmerkintöjä kohtaan. Uudessa direktiivissä **kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä** käsitellään viherpesua ja ennen aikaista vanhenemista. Komissio tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja yritysten kanssa varmistaakseen, että direktiivi pannaan tehokkaasti täytäntöön. Komissio jatkaa ponnisteluja kuluttajien tietojen lisäämiseksi ja [EU-ympäristömerkin](#) käyttöä edistämiseksi teollisuudessa.

Lisäksi tuleva ehdotus **kiertotaloussäädöksestä** auttaa luomaan uusioraaka-aineiden kysyntää markkinoilla ja lisäämään korkealaatuisten kierrätettyjen materiaalien tarjontaa. Komissio täydentää tätä lainsäädäntökehystä tekemällä yhteistyötä sidosryhmien kanssa edistääkseen tuote palveluna -malleja ja innovatiivisia kiertotalouden startup-yrityksiä tarjoamalla ohjeita ja valistuskampanjoita. [Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen](#) nojalla tehdyn komission tutkimuksen pohjalta jatkotyössä käsitellään seuraavia asioita: i) sosiaaliset ja käyttäytymiseen liittyvät esteet kuluttajien luottamukselle kiertotalouden vaihtoehtoja kohtaan ja ii) käytettyjen, korjattujen, kunnostettujen ja uudelleenvalmistettujen tuotteiden tuoteturvallisuuteen liittyvät haasteet. Näin ollen kestävä kulutuksen sitoumuksesta luovutaan vaiheittain, mikä tasoittaa tietä uudelle yritysten kanssa toimimisen mallille. Komissio tukee myös kestävien biopohjaisten ratkaisujen laajentamista, mikäli niillä saadaan aikaan kestäviä tuotteita ja materiaaleja ja vahvistetaan Euroopan kilpailukykyä ja arvoketjuja.

Tuotteiden turvallisuuden ja kestävyysvarmistaminen edellyttää myös toimia, joilla vähennetään kuluttajien altistumista ongelmallisille kemikaaleille. Osana [Euroopan kemianteollisuuden toimintasuunnitelmaa](#) komissio harkitsee PFAS-aineiden (per- ja polyfluoratut alkyylilyhdisteet) kieltämistä kuluttajatuotteissa, kuten kosmetiikassa, elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuviin materiaaleihin ja ulkovaatteisiin. Lisäksi EU luopuu asteittain pakkauksissa olevista vaarallisista aineista, kuten PFAS-aineista,

²⁰ Ks. [Kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua ja energiamerkintöjä koskeva työsuunnitelma vuosiksi 2025–2030](#).

²¹ Kuten on suunniteltu kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevassa asetuksessa ja muussa asiaankuuluvassa EU:n lainsäädännössä, joka käsittää autot, tekstiilit ja jätteiden lajittelun.

uuden [pakkauksista ja pakkausjätteestä annetun puiteasetuksen](#) nojalla. Asetuksessa vahvistetaan myös yhdenmukaistetut säännöt, jotka koskevat pakkausjätteen lajittelua kuluttajien toimesta ja tietojen antamista digitaalisen teknologian avulla.

Komissio tarkastelee [turvallista ja kestävästä verkkokauppaa varten kehitetystä kattavasta EU:n keinovalikoimasta annetun tiedonannon](#) pohjalta tarvetta laatia **suositus verkkokaupan ”ympäristöystävällisen suunnittelun” ominaisuuksista**, jotta alan ympäristövaikutuksia voidaan torjua edelleen. Tämä kattaisi muun muassa kestävyysuudatimien, vihreämpien toimitusvaihtoehtojen ja kestävien palautushallintakäytäntöjen saatavuuden. Siihen voi sisältyä myös vapaaehtoisia ympäristöä koskevia peruskirjoja, joiden nojalla yritykset sitoutuvat tiettyihin kestävyystavoitteisiin. Yksityisten **digitaalisten välineiden** kehittämiseen ja käyttöön kannustetaan, jotta kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia kestäviä valintoja. Tähän voi sisältyä vuorovaikutteisia ympäristömerkkejä, joissa selitetään tuotteiden kestävyysominaisuuksien sertifiointien soveltamisala ja esitetään vertailuja, ja ne voitaisiin mahdollisesti sisällyttää digitaaliseen tuotepassiin.

Liikenne on Euroopan kotitalouksien kulujen kolmanneksi suurin alue.²² Siirtyminen kestäviin liikkumismuotoihin, kuten sähköautoihin, julkiseen liikenteeseen ja polkupyöriin, voi säästää kuluttajilta huomattavia määriä rahaa ja lisätä sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja samalla edistää vähähiilistämistä koskevaa tavoitetta²³ [liikenneköyhydestä annetun suosituksen](#) ja [autoteollisuuden toimintasuunnitelman](#) mukaisesti. Jotta siirtyminen olisi kohtuuhintainen, komissio edistää siirtymistä päästöttömiin ajoneuvoihin tämän toimintasuunnitelman ja **autojen merkintöjä koskevan direktiivin** suunnitellun uudelleentarkastelun puitteissa. Tätä täydennetään edistämällä pienten sähköautojen tuotantoa uudella **pieniä kohtuuhintaisia autoja koskevalla aloitteella**, jota kehitetään yhteistyössä teollisuuden kanssa. Näitä toimia täydennetään toimilla, jotka sisältyvät jäsenvaltioiden kansallisiin suunnitelmiin **sosiaalisen ilmastonrahaston** alaisuudessa. Energiaan liittyvät menot ovat edelleen huomattavasti covid-19-pandemiaa edeltävien tasojen yläpuolella, mikä on erityisen ongelmallista Euroopan yli 46 miljoonalle energiaköyhälle. Komissio hyväksyy **kansalaisten energiapaketin**, jolla pyritään torjumaan energiaköyhyyttä, yksinkertaistamaan energiamarkkinoita ja lisäämään kansalaisten osallistumista oikeudenmukaisen, kohtuuhintaisen ja osallistavan energiasiirtymän varmistamiseksi kaikille.

Asuntokriisi on yhteiskunnallinen ja kilpailukykyyn vaikuttava kriisi. Se vaikuttaa suhteettomasti nuoriin ja yhteiskuntamme haavoittuvimpiin ryhmiin, mutta yhä enemmän myös pienituloisiin ja keskituloisiin sekä heidän perheisiinsä. Komissio esittää **kohtuuhintaista asumista koskevan eurooppalaisen suunnitelman**, jossa esitetään eurooppalainen visio kohtuuhintaisen ja kestävämmän asumisen edistämisestä. [Uudella eurooppalaisella Bauhausilla](#) on tärkeä rooli suunnitelmassa. Tässä yhteydessä komissio tukee myös jäsenvaltioita, jotta ne lisäävät koheesiopolitiikan investointejaan asuntojen rakentamiseen ja kunnostamiseen vuosina 2021–2027. Tavoitteena on vastata kuluttajien tarpeisiin, alentaa energiakustannuksia ja vähentää energiaköyhyyttä ja muita asumiseen liittyviä kustannuksia, kuten vesimaksuja.

²² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20230104-1>.

²³ Kulutusjalanjälkimallissa käsiteltiin kestävä ja älykkään liikkumisen strategian tavoitteiden saavuttamisen (eli sähköautojen käytön laajentamisen) ympäristövaikutuksia verrattuna perinteisiä polttoaineita käyttäviin autoihin vuoteen 2030 asti. Pasqualino et al, [Consumption Footprint and Domestic Footprint Outlook Report 2025](#), JRC139655.

EU:n kotitaloudet käyttävät keskimäärin 13 prosenttia tuloistaan elintarvikkeisiin, ja köyhimmän viidenneksen kohdalla osuus on jopa 21 prosenttia, kun taas rikkaimman viidenneksen kohdalla se on vain 9 prosenttia. **Euroopan sosiaalirahasto plus** tukee jäsenvaltioita avun antamisessa kaikkein heikoimmassa asemassa oleville ihmisille. Komissio aikoo myös toteuttaa tutkimuksen elintarvikkeiden kohtuuhintaisuudesta EU:ssa, jotta se voi paremmin ymmärtää elintarvikkeiden hintojen nousun vaikutuksia EU:ssa ja puuttua niihin, mukaan lukien hintojen nousun vaikutukset terveelliseen ja ravitsevaan ruokaan.

Lisäksi kansanterveys on perustana komission työssä **tupakoinnin haittojen vähentämiseksi**. Komissio arvioi parhaillaan kattavasti tupakkatuotteita ja tupakan mainontaa koskevia sääntöjä.

Nämä kansanterveyttä ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta koskevat toimenpiteet kulkevat käsi kädessä EU:n laajempien pyrkimysten kanssa rakentaa kestäviä elintarvikejärjestelmiä, tarjota kuluttajille mahdollisuus tehdä kestäviä elintarvikevalintoja ja kannustaa vastuulliseen vedenkäyttöön, kuten äskettäin hyväksytyssä [maataloutta ja elintarvikkeita koskevassa visiossa](#), [eurooppalaisessa valtamerisopimuksessa](#) ja [vesiresilienssiä koskevassa strategiassa](#) on tuotu esiin. Tarkistetussa [jätepuitedirektiivissä](#) on asetettu **elintarvikejätteen vähentämistavoitteet** ja otettu käyttöön tekstiilien laajennettu tuottajavastuu. Tuottajavastuujärjestöt tarjoavat tietoa tekstiilien ja jalkineita koskevista käytettyjen tuotteiden vaihtoehtoista, uudelleenkäytöstä ja käytöstäpoistovaiheen jätehuollosta sekä järjestävät koulutusohjelmia, tiedotuskampanjoita ja yhteisön osallistamistoimia.

Toimet

- Tuetaan jäsenvaltioita kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä annetun direktiivin, tuotteiden ekologista suunnittelua koskevan asetuksen ja tavaroiden korjaamista edistävistä yhteisistä säännöistä annetun direktiivin **täytäntöönpanossa** seuraavin keinoin:
 - edistämällä lakisäätteistä virhevastuuta koskevaa **yhdenmukaistettua ilmoitusta** ja kaupallista kestävyystakuuta koskevaa **yhdenmukaistettua merkintää** (vuoden 2026 kolmas neljännes),
 - käynnistämällä **korjaamista koskevan eurooppalaisen verkkoalustan** (vuoteen 2028 mennessä).
- Tuetaan **kiertotaloutta** erityisesti vaihtamalla hyviä käytäntöjä sidosryhmien kanssa, jotta edistetään kuluttajien tarpeettomaksi käyneiden tavaroiden palauttamista, käytettyjen tavaroiden markkinoita ja palveluna tarjottavia tuotteita koskevia liiketoimintamalleja sekä innovatiivisia kiertotalouden alalla toimivia startup-yrityksiä (2027).
- Tarkastellaan tarvetta antaa suositus, jolla **edistetään sähköisen kaupankäynnin ”vihreiksi suunniteltuja”** ominaisuuksia ja kannustetaan digitaalisten työkalujen kehittämistä ja käyttöä (2027).

4. KULUTTAJIEN OIKEUKSIEN TEHOKAS TÄYTÄNTÖÖNPANO JA PARANTAMINEN

EU:n kuluttajansuojakehyksen avulla voidaan todella suojella kuluttajia ja edistää reilua kilpailua vain, jos sitä tuetaan vahvalla julkisella ja yksityisellä täytäntöönpanolla sekä

kuluttajien oikeuksien loukkaustapauksissa käytettävillä tehokkailla oikeussuojakeinoilla. Vaikka julkista täytäntöönpanoa koskevassa EU:n rajatylittävässä yhteistyössä on saatu aikaan merkittäviä tuloksia viime vuosina, täytäntöönpanomekanismeja on vahvistettava edelleen, jotta uusiin haasteisiin voidaan vastata tehokkaasti ja tuloksellisesti. Erityisesti digitaalisilla markkinoilla sääntöjen noudattamisaste on edelleen erittäin alhainen, ja tehotarkastuksissa on havaittu, että keskimäärin joka toinen elinkeinonharjoittaja rikkoo kuluttajalainsäädäntöä. Tilannetta on pahentanut sähköisen kaupankäynnin räjähdysmäinen kasvu, joka on johtanut vaarallisten, väärennetyjen tai muutoin vaatimustenvastaisten tuotteiden yleistymiseen. Nämä tuotteet ovat pääosin peräisin EU:n ulkopuolelta²⁴, ja niitä markkinoidaan usein harhaanjohtavin keinoin. Tämä vaarantaa kuluttajat ja altistaa sääntöjä noudattavat eurooppalaiset yritykset sääntöjä rikkovien elinkeinonharjoittajien epäreilulle kilpailulle.

Näihin haasteisiin vastaamiseksi komissio esitti useita toimia tiedonannossaan kattavasta EU:n keinovalikoimasta turvallista ja kestävää verkkokauppaa varten. Toimiin kuuluvat tulliuudistus, asiaa koskevan EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon tehostaminen ja kaikkien asianomaisten viranomaisten välisen koordinoinnin parantaminen. Suunniteltuihin toimiin kuuluu myös kuluttajille ja EU:n ulkopuolelta toimiville myyjille suunnattujen tiedotuskampanjoiden tukeminen sekä kahdensivulisen yhteistyön jatkaminen tuontitavaroiden lähtömaiden kanssa.

Kansallisten kuluttajansuojaviranomaisten tukeminen koordinoituissa toimissa **kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen** mukaisen kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanemiseksi, mukaan lukien sähköisen kaupankäynnin alalla tapahtuvien rikkomusten käsittely, on tärkeä painopiste. CPC-yhteistyöverkoston koordinoitujen toimien tulokset ovat myönteisiä tuloksia, mutta puutteet nykyisessä käytännössä haittaavat täytäntöönpanon tehostamista. Esimerkiksi pitkät menettelyt, resurssien puute kansallisella tasolla, tehokkaampien pelotetoimenpiteiden, kuten sakkojen määräämisen, puuttuminen sekä vaikeudet puuttua EU:n ulkopuolella toimivien elinkeinonharjoittajien rikkomuksiin heikentävät CPC-yhteistyöverkoston toimien tehokkuutta ja pelotevaikutusta.²⁵ **Komissio esittää kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen tarkistamista**, jotta voidaan tehostaa valvontaa ja varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset yrityksille, mikä suojaa sääntöjä noudattavia elinkeinonharjoittajia ja kuluttajia sääntöjä rikkovilta markkinatoimijoilta. Tarkistusta valmistellessaan komissio arvioi, onko EU:n tasolla tarpeen keskittää tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet tietyissä tapauksissa ja miten kansallisten viranomaisten välistä koordinaatiota voitaisiin edelleen tehostaa.

Kuten verkkokauppaa käsittelevässä tiedonannossa korostetaan, uuden **yleisen tuoteturvallisuusasetuksen** tehokas täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta on välttämätöntä EU:n kuluttajien suojelemisessa vaarallisilta tuotteilta ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi yrityksille. Komissio on jo ottanut käyttöön asetuksessa säädetyt uudet markkinavalvontamekanismit, kuten verkkosivustojen samanaikaiset tarkastukset, joilla tunnistetaan EU:n lainsäädännön rikkomukset,

²⁴ EU:n Safety Gate -pikahälytysjärjestelmässä ilmoitettujen vaarallisten tuotteiden määrä on kasvanut 52 prosenttia vuodesta 2019, ja kehitys kiihtyi (+61 prosenttia) vuonna 2024. Jopa 75 prosenttia vaarallisista tuotteista tulee EU:n ulkopuolelta, ja noin 50 prosenttia näistä hälytyksistä koskee Kiinasta peräisin olevia vaarallisia tuotteita.

²⁵ Ks. [Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen \(EU\) N:o 2017/2394 soveltamisesta](#).

jäljempänä ‘tarkastukset’. Tarkastusten toteuttamisesta vastaavat kansalliset markkinavalvontaviranomaiset, ja komissio koordinoi niitä. Ensimmäinen EU:n tason tuoteturvallisuustarkastus, jossa keskityttiin verkossa myytäviin lastenhoitotuotteisiin, toteutettiin huhti-toukokuussa 2025²⁶. Tämän kokemuksen pohjalta komissio jatkaa yhteistyötä kuluttajaturvallisuusverkoston kanssa resurssien yhdistämiseksi, tietojen vaihtamiseksi ja valvontatoimien asettamiseksi etusijalle, jotta voidaan tehokkaasti puuttua haitallisimpiin tuotteisiin. Se pyrkii myös vahvistamaan valmiuksia tukea tuoteturvallisuussääntöjen täytäntöönpanoa rahoittamalla **tuoteturvallisuutta koskevia koordinoituja toimia (CASP)** ja edistämällä välineitä, jotka auttavat kuluttajia ja yrityksiä ilmoittamaan tuoteturvallisuusongelmista, onnettomuuksista ja vaarallisista tuotteista. Tällaisia työkaluja ovat muun muassa **Consumer Safety Gateway** ja **Safety Business Gateway**. **Safety Gate -portaalin** säännölliset päivitykset varmistavat, että yritykset ja kuluttajat saavat kaikki tarvittavat tiedot tuoteturvallisuussäännöistä. Komissio antaa myös **talouden toimijoille erityisiä suuntaviivoja**²⁷ siitä, miten ne voivat täyttää yleistä tuoteturvallisuusasetusta koskevat velvoitteensa, ja kiinnittää erityistä huomiota pk-yrityksiin, mukaan lukien mikroyrityksiin, kuuluvien toimijoiden tarpeisiin.

Nämä toimet täydentävät tulevaa **eurooppalaista tuotesäädöstä** vahvistamalla vaatimustenmukaisuuden arviointitarkastusten ja markkinavalvonnan sekä mahdollisesti standardoinnin välisiä yhteyksiä. Tätä varten komissio tutkii myös, miten **osallistava tuotesuunnittelu** voi auttaa ehkäisemään turvallisuusriskejä, ja tukee **standardointityötä**, jonka tavoitteena on muuttaa turvallisuutta koskevat lakisääteiset vaatimukset käytännön työkaluiksi täytäntöönpanon valvontaa ja kuluttajansuojaa varten²⁸. Eurooppalaisella tuotesäädöksellä vahvistetaan kulutustavaroiden markkinoille saattamista koskevia sääntöjä ja saatetaan ajan tasalle **markkinavalvontaa ja tuotteiden vaatimustenmukaisuutta koskevat säännöt**. Tämä tarkistus tarjoaa myös tilaisuuden arvioida, tarvitaanko lisätoimia tuoteturvallisuuden valvonnan tehostamiseksi, erityisesti EU:n ulkopuolelta tapahtuvan tuonnin osalta, mukaan lukien sähköisen kaupankäynnin kautta tapahtuva tuonti.

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen tehokkaan täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan odotetaan myös tuottavan hyötyjä yrityksille ja kansallisille viranomaisille. Oikeusvarmuuden lisääntyminen ja yleisten tuoteturvallisuusvaatimusten täytäntöönpanon yksinkertaistaminen pienentävät yritysten vaatimusten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia. Kaikkia tuotteita koskeva yhdenmukaistettu markkinavalvontajärjestelmä, joka on virtaviivaistettu [markkinavalvonta-asetuksella](#), voi myös luoda synergioita kansallisille markkinavalvontaviranomaisille. Tietoteknisten välineiden tehokkaampi käyttö ja tietojen yhteentoimivuuden vahvistaminen sekä raportoinnissa että markkinavalvonnassa vähentävät viranomaisille ja yrityksille aiheutuvaa taakkaa ja auttavat valvontaviranomaisia hoitamaan tehtävänsä tehokkaammin. Komissio arvioi vuonna 2026 yleisen tuoteturvallisuusasetuksen käytännön toteutusta yritysten kanssa

²⁶ Puolesta tuotteiden tiedoista puuttui vaaditut tiedot tuotteen valmistajasta.

²⁷ C(2025) 7699 – Komission tiedonanto – Suuntaviivat EU:n yleisen tuoteturvallisuutta koskevan lainsäädäntökehyksen soveltamisesta yrityksissä; ja C(2025) 7701 – Komission tiedonanto – Ohjeet Safety Business Gateway -järjestelmän käytännön toteutuksesta asetuksen (EU) 2023/988 27 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

²⁸ Erityisesti osallistavuus edellyttää, että otetaan järjestelmällisesti huomioon laaja valikoima antropometrisiä tietoja, jotka edustavat kuluttajien monimuotoisuutta, sekä tekijöitä, jotka vaikuttavat haavoittuvassa asemassa olevien kuluttajien elämään, myös asiaankuuluvissa eurooppalaisissa standardeissa, ja että toteutetaan esteettömiä ratkaisuja vammaisille henkilöille.

selvittääkseen, miten ne soveltavat asetusta ja onko tarpeen auttaa niitä noudattamaan asetusta vaivattomasti.

Eri alojen valvontaviranomaisten välinen tiiviimpi koordinointi ja yhteistyö on yhä tärkeämpää, koska yritysten laittomat käytännöt kuuluvat yhä useammin useiden EU:n säädösten ja täytäntöönpanojärjestelmien piiriin. Tällä hetkellä yhteistyö vaihtelee kirjallisista sopimuksista työryhmiin ja muihin yhteisiin hankkeisiin. Komissio edistää edelleen **EU:n tason valvontaelinten ja verkostojen välistä yhteistyötä** varmistaakseen eri täytäntöönpanotoimien tehokkuuden, vaikuttavuuden ja johdonmukaisuuden. Esimerkiksi kuluttajalainsäädännön täytäntöönpano täydentää digitaalialan sääntelyn soveltamista, kuten koordinoitua kuluttajasuojatoimia vuosina 2024–2025 ja rinnakkaiset digipalvelusäädöksen ja digimarkkinasäädöksen mukaiset tutkimukset suurten verkkoalustojen käytännöistä osoittavat.

Data- digitaalitekniikat, mukaan lukien **tekoälytyökalut**, ovat myös yhä tärkeämpiä liiketoiminnan sääntöjen noudattamisen analysoinnissa ja tehokkaan täytäntöönpanon varmistamisessa. Valvontaviranomaiset käyttävät niitä jo haamuasiointiin, tuoteturvallisuuden markkinavalvontaan, petosten havaitsemiseen, hintojen seurantaan sekä kohtuuttomien sopimusehtojen ja väärennetyjen arvostelujen havaitsemiseen. Esimerkiksi **EU:n eLab-hanke** tukee CPC-yhteistyöverkostoa sen tutkimuksissa ja säännöllisissä verkkosivustojen tarkastuksissa, kun taas **eSurveillance webcrawler** -sovellus havaitsee vaaralliset tuotteet, joista on ilmoitettu Safety Gate -pikahälytysjärjestelmän kautta, mutta jotka ovat edelleen myynnissä tai ilmestyvät uudelleen verkkokauppoihin ja verkossa toimiville markkinapaikoille. Vastaava webcrawler-sovellus, **Passenger Rights AI Watch Tool** (matkustajien oikeuksien tekoälyvalvontatyökalu), on kehitteillä kansallisten valvontaelinten käyttöön matkustajien oikeuksien valvontaa varten, ja se tulee saataville vuonna 2026. Komissio pyrkii myös parantamaan markkinavalvontaan liittyvien olemassa olevien tuotetietojen yhteentoimivuutta ja tukee kuluttaja- ja markkinavalvontaviranomaisia tekoälytyökalujen strategisessa käytössä niiden valvontatyössä, muun muassa hakemalla synergioita kansallisella ja EU:n tasolla kehitettyjen työkalujen välillä ja kouluttamalla valvonnasta vastaavaa henkilöstöä.

Valvonta on kuitenkin vain kolikon toinen puoli. Jotta sääntöjä noudatettaisiin käytännössä, kuluttajien on oltava tietoisia oikeuksistaan ja yritysten velvollisuuksistaan. Kohdennetut **tiedotus- ja koulutuskampanjat**, välineet, kuten [Consumer Education Hub](#) (kuluttajakasvatuksen keskus) ja [GreenComp](#) (kestävää kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys), kouluopetuksen avulla tapahtuva kestävä kulutuksen edistäminen, **koulutusohjelmat**, kuten [Consumer Law Ready](#) -hanke, ja **vapaaehtoiset yhteistyöaloitteet**, kuten [Consumer Protection Pledge](#) (kuluttajansuojaa koskeva sitoumus), täydentävät merkittävästi valvontatoimia. Komissio kannustaa myös edelleen yrityksiä sitoutumaan vapaaehtoisesti huippuosaamiseen ja innovointiin, jotta taataan kuluttajien turvallisuuden mahdollisimman korkea taso, erityisesti joka toinen vuosi jaettavan [EU:n tuoteturvallisuuspalkinnon](#) avulla.

Paremmasta tietoisuudesta ja tiukemmasta valvonnasta huolimatta riitoja syntyy väistämättä. Siksi painopisteenä on myös tehokkaiden oikeussuojakeinojen varmistaminen panemalla täytäntöön tarkistettu [vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annettu direktiivi](#), [edustajakanteita koskevan direktiivi](#) ja, tapauksissa joissa yksilöt ovat tosiasiallisesti kärsineet vahinkoa viallisesta tuotteesta, tarkistettu [tuotevastuudirektiivi](#). Komissio jatkaa erityisesti kuluttajajärjestöjen, oikeuslaitosten jäsenten ja kansallisten

yhteyspisteiden tukemista edustajakanteiden tehokkaassa hallinnoinnissa edustajakanteita koskevan direktiivin mukaisesti. Tukea annetaan esimerkiksi EU:n rahoittamien toimikohtaisten avustusten, seminaarien ja [EC-REACT](#)-alustan interaktiivisen tietokeskuksen kautta. Komissio seuraa myös tiiviisti kolmansien osapuolten rahoitusta sääntelevän edustajakanteita koskevan direktiivin erityissäännösten täytäntöönpanoa. Direktiivin mukaisesti komissio arvioi viimeistään vuonna 2028, onko Euroopan oikeusasiamies tarpeen rajatylittävien edustajakanteiden käsittelyn osalta. Tämän jälkeen tehdään virallinen arviointi direktiivin toiminnasta.

Kun kuluttajat kohtaavat ongelmia rajatylittävissä kaupoissa, he voivat myös kääntyä **Euroopan kuluttajakeskusten (ECC-verkosto)** verkoston puoleen saadakseen maksutonta oikeudellista neuvontaa ja tukea²⁹. Komissio jatkaa ECC-verkoston vahvaa tukea, jotta Euroopan kuluttajakeskukset voivat edelleen vahvistaa valmiuksiaan neuvoa ja auttaa kuluttajia.

Näitä toimenpiteitä täydennetään kansainvälisellä tasolla toteutettavilla toimilla. U pyrkii kaikissa uusissa kahdenvälisissä kauppasopimuksissa edelleen varmistamaan tuoteturvallisuutta ja markkinavalvontayhteistyötä koskevat määräykset sekä sitoumukset, joilla vahvistetaan kuluttajien luottamusta digitaaliseen kaupankäyntiin, mukaan lukien sähköiseen kaupankäyntiin osallistuvien kuluttajien tehokas suojelu. Sen jälkeen kun monenvälinen **sähköistä kaupankäyntiä koskeva WTO:n sopimus** on sisällytetty WTO:n oikeudelliseen kehykseen, siitä tulee ensimmäinen kauppasopimus, joka sisältää tällaisia sitoumuksia maailmanlaajuisesti.

EU jatkaa yhteistyötä ja tietojen jakamista säännöllisesti **Safety Gate** -järjestelmän kautta EU:n ulkopuolisten maiden, kuten Kiinan, kanssa. EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen mukaisesti se tekee myös yhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa luodakseen säännöllisen järjestelyn vaarallisia muita kuin elintarviketuotteita koskevien tietojen jakamiseksi Safety Gate -järjestelmän ja Yhdistyneen kuningaskunnan vastaavan tuoteturvallisuutta koskevan tietokannan välillä. Lisäksi EU tukee edelleen EU:n ulkopuolisten valmistajien ja muiden toimitusketjun toimijoiden tiedotus- ja koulutustoimia auttaakseen niitä ymmärtämään sisämarkkinoiden kuluttajansuojaa ja tuoteturvallisuutta koskevia sääntöjä. Esimerkiksi EU:n hankkeella tuetaan kuluttajansuojaa ja tuoteturvallisuutta koskevia politiikkoja Itäisen ja eteläisen Afrikan yhteismarkkinoilla (COMESA). Euroopan komissio tukee monenvälisellä tasolla **Yhdistyneiden kansakuntien kulutustuotteiden turvallisuutta koskevien periaatteiden** hyväksymisen jälkeen niiden täytäntöönpanoa avustamalla UNCTADia kulutustuotteiden turvallisuutta koskevien suuntaviivojen ja käsikirjan laatimisessa sekä EU:n rahoittamien valmiuksien kehittämishankkeilla, kuten Saharan eteläpuolisen Afrikan kilpailua ja kulutustuotteiden turvallisuutta koskevalla ohjelmalla.

Toimet

- Ehdotetaan **kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen** tarkistamista (lainsäädäntöehdotus – vuoden 2026 viimeinen neljännes).
- Tuetaan **CPC-yhteistyöverkoston** koordinoituja täytäntöönpanon valvontatoimia ja toimia EU:n kuluttajalainsäädännön laajamittaisten rikkomusten torjumiseksi (käynnissä).

²⁹ Vuonna 2024 Euroopan kuluttajakeskukset saivat kuluttajille takaisin palautuksina yli 7,5 miljoonaa euroa.

- Toteutetaan tehokkaita toimia tuotteiden vaatimustenmukaisuuden parantamiseksi hyödyntämällä **EU:n ja kansallisten tulli- ja markkinavalvontaviranomaisten** valmiuksien välisiä synergioita ja perustamalla mahdollisesti EU:n markkinavalvontaviranomainen (käynnissä).
- Päivitetään **markkinavalvontaa ja tuotteiden vaatimustenmukaisuutta** koskevia sääntöjä osana **eurooppalaista tuotesäädöstä**, jotta EU:n tuoteturvallisuuden valvontaa voidaan tehostaa entisestään (lainsäädäntöehdotus – vuoden 2026 kolmas neljännes), erityisesti EU:n ulkopuolelta tulevien tuontituotteiden osalta, myös sähköisen kaupankäynnin kautta.
- Vahvistetaan **edustajakanteita koskevan direktiivin** täytäntöönpanoa tukemalla edelleen kuluttajajärjestöjä, oikeuslaitoksen jäseniä ja kansallisia viranomaisia (käynnissä).
- Maksimoidaan tekoälyn käyttö valvonta- ja markkinavalvontatoimissa, esimerkiksi **eLab-hankkeen digitaalisissa tutkimuksissa ja tuoteturvallisuuden markkinavalvonnan digitaalisessa välineistössä** (vuoteen 2027 mennessä).
- Tuetaan **tiedotus- ja koulutustoimia** EU:n ulkopuolisten maiden valmistajille ja muille toimitusketjun toimijoille (käynnissä).

5. HALLINNOINTI JA SIDOSRYHMIEN YHTEISTYÖ

Jotta toimintaohjelman tavoitteet voidaan saavuttaa ja mahdolliset esiin nousevat ongelmat voidaan ratkaista, sen hallintokehiksen on oltava **osallistava, avoin ja dynaaminen**.

Komissio pyrkii käymään säännöllisesti keskusteluja Euroopan parlamentin, neuvoston, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean sekä alueiden komitean kanssa toimintaohjelman täytäntöönpanosta, jota hallinnoidaan sidosryhmien vuorovaikutusta varten käyttöön otettujen foorumien kautta. Nämä foorumit kokoavat yhteen jäsenvaltioiden korkeatarvoisia virkamiehiä (kuluttajapolitiikkaa käsittelevä verkosto), kuluttajansuojaviranomaisia (CPC-yhteistyöverkosto), tuoteturvallisuudesta vastaavia viranomaisia (kuluttajaturvallisuusverkosto) ja kuluttajajärjestöjen, erityisesti Euroopan kuluttajaliiton (BEUC), ja muun kansalaisyhteiskunnan, liike-elämän ja tiedeyhteisön (kuluttajapolitiikan neuvoa-antava ryhmä) edustajia.

Vuotuisessa **kuluttajakonferenssissa** keskustellaan nykyisistä suuntauksista ja esiin nousevista kysymyksistä EU:n ja sen ulkopuolisten maiden eri sidosryhmien kanssa. Sen avulla voidaan myös antaa tilannekatsaus toimintaohjelman täytäntöönpanosta, mukaan lukien sisämarkkinoiden kuluttajia koskevasta toimintasuunnitelmasta. Lisäksi kuluttajansuoja-asioista vastaava komission jäsen aikoo kutsua säännöllisesti koolle **kuluttajansuojaa käsittelevän ministerifoorumin**, mahdollisesti yhdessä kuluttajakonferenssin kanssa, jotta voidaan tarkastella edistymistä ja antaa yleistä poliittista ohjausta toimintaohjelman täytäntöönpanosta ja kuluttajapolitiikan kehityksestä.

Institutionaalisen kehyksen lisäksi aktiivinen hallinto edellyttää myös, että kaikkien kuluttajien, myös haavoittuvassa asemassa olevien kuluttajien, ääni tulee kuulluksi. Komissio tukee tulevaisuudessakin vahvaa kuluttajaliikettä sekä EU:n että kansallisella tasolla, myös taloudellisesti. Komissio rahoittaa esimerkiksi **Consumer PRO** -koulutusohjelman jatkokoulutusta, jotta kuluttaja-alan ammattilaiset voivat entistä paremmin tarjota kuluttajille räätälöityjä neuvoja. Kuten [EU:n kansalaisyhteiskuntastrategiassa](#) esitetään, komissio ehdottaa toimenpiteitä, joilla lisätään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, mukaan lukien kuluttajaryhmien,

tehokasta osallistumista julkisen politiikan päätöksentekoprosesseihin sekä vahvistetaan niiden suojelua ja tukea. Se toteuttaa myös kohdennettua tiedotusta nuorten kuluttajien osallistamiseksi kuluttajapolitiikan muotoiluun järjestämällä kuluttajapolitiikkaa koskevan **nuorisopoliittisen vuoropuhelun**.

Komissio järjestää myös säännöllisiä keskusteluja yritysten sidosryhmien kanssa kuluttajapolitiikan alan rasitteiden keventämisestä ja yksinkertaistamisesta, mukaan lukien **täytäntöönpanovuoropuhelut** kuluttajansuojasta vastaavan komission jäsenen kanssa. Tavoitteena on varmistaa, että yritysten kohtaamista haasteista ja mahdollisista toimenpiteistä käydään perusteellisia keskusteluja, sekä seurata komission yksinkertaistamista ja rasituksen vähentämistä koskevien toimien etenemistä. Ensimmäinen digitaalisen ympäristön kuluttajansuojaa koskeva täytäntöönpanovuoropuhelu järjestettiin heinäkuussa 2025.

Kuluttajia koskevat tiedot ja tilastot, kuten puolivuositainen **kuluttajatulostaulu**, ovat tärkeimpiä tietolähteitä tietoon perustuvan päätöksenteon kannalta. Ne ovat myös arvokkaita arvioitaessa EU:n ja kansallisten politiikkojen vaikutuksia ja tarkasteltaessa saavutettua edistystä. Komissio pyrkii laajentamaan tietopohjaa ja edistämään tietojen ja tutkimuksen parempaa hyödyntämistä.

Toimet

- Järjestetään säännöllisesti **kuluttajansuojaa käsittelevä ministerifoorumi**.
- Järjestetään **kuluttajapolitiikkaa koskeva nuorisopoliittinen vuoropuhelu** (2026).
- Käydään **täytäntöönpanovuoropuheluja** kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen (2026) ja yleisen tuoteturvallisuusasetuksen (2027) tarkistamisesta.

6. PÄÄTELMÄT

Euroopan unioni tarjoaa yhden maailman korkeimmista kuluttajansuojan tasoista. Tämä vankka kehys on välttämätön sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan kannalta ja parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä. Tarjoamalla kattavat oikeudet ja takeet EU:n kuluttajapolitiikalla muutetaan EU:n aloitteet konkreettisiksi eduiksi kaikille kansalaisille, ja se voi toimia vakauden pilarina epävarmoina aikoina.

Kuluttaja-asioiden toimintaohjelma 2030 pohjautuu tähän vankkaan perustaan, ja siinä esitetään konkreettisia toimia kuluttajansuojan vahvistamiseksi entisestään sekä nykyisten ja uusien ongelmien ratkaisemiseksi. Näillä toimilla edistetään luottamusta, takeita ja oikeusvarmuutta, joita sekä kuluttajat että yritykset tarvitsevat edistääkseen kilpailua, innovointia, investointeja ja kestäväää kasvua EU:ssa.

Komissio arvioi säännöllisesti toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymistä ja seuraa toteutettujen toimien vaikutuksia erityisesti kuluttajaolosuhteita koskevan kyselyn avulla. Komissio odottaa mielenkiinnolla keskusteluja tämän toimintaohjelman strategisesta lähestymistavasta, painopisteistä ja toimista kaikkien asiaankuuluvien instituutioiden ja sidosryhmien kanssa kansallisella ja EU:n tasolla sekä yhteistyötä kuluttajansuojan edistämiseksi tulevinä vuosina.